

Законодавчим виміром відповідної консолідації та роботи, на наш погляд, має стати розробка Виборчого кодексу України.

ПРОБЛЕМИ ПРИНЦИПІВ СВОБОДИ І РІВНОСТІ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

Коваленко Інна Анатоліївна, викладач кафедри цивільно-правових дисциплін ННППІ НАВС

Питання прав і свобод людини і громадянина нині є найважливішою проблемою внутрішньої та зовнішньої політики всіх держав світової співдружності. Людство на шляху утвердження прав і свобод людини пройшло тернистий шлях, крок за кроком обмежуючи всевладдя держави, поширюючи принцип рівноправності на все більше коло осіб та відносин між ними. Часто саме боротьба за права людини, за нові й нові ступені свободи ставала каталізатором широкомасштабних змін у суспільно-політичному житті тієї чи іншої країни, вела до нового осмислення ролі людини в її відносинах з суспільством та державою.

Саме стан справ у сфері забезпечення прав і свобод особи, їх практичної реалізації є тим критерієм, за яким оцінюється рівень демократичного розвитку будь-якої держави й суспільства в цілому. Слід підкреслити, що гуманістична спрямованість суспільного ладу завжди визначається правовим статусом (правовим становищем) особи, тобто людини і громадянина в суспільстві та державі.

Важливу роль у з'ясуванні природи конституційного статусу особи відіграють загальні принципи цього статусу. До таких принципів відносять свободу і рівність. Свобода людини - вихідне поняття у проблемі прав людини і громадянина. Розрізняють природні права людини, тобто пов'язані з самим її існуванням і розвитком, і набуті, що в основному характеризують соціально-політичний статус людини і громадянина (інститут громадянства, право на участь у вирішенні державних справ тощо). Звісна річ, за відсутності у людини свободи вона не може володіти і реально користуватися своїми правами. Саме свобода створює умови для реального набуття прав та їх реалізації. З іншого боку, права людини закріплюють і конкретизують можливість діяти в межах, установлених її правовим статусом. [1; с.56] Для українського конституціоналізму тлумачення свободи полягає в тому, що вона розуміється як відсутність широких обмежень діяльності особи. Але це не означає абсолютної свободи. Межею свободи будь-якої людини є свобода інших людей. Ці ідеї знайшли своє відображення у відповідних конституційних нормах. Зокрема вказується, що «кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей, та має обов'язки перед суспільством, в якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості»[2]. Також свободу людини можливо вбачати як у негативному так і в позитивному аспекті. У негативному значенні свобода розуміється як відсутність примусу, обмежень відносно до особи, у тому числі й з боку держави; у позитивному — як свобода вибору, утворювана державою, а головне — здатність людини досягти своїх цілей і обов'язок держави надавати громадянину ті чи інші соціальні блага.

Відповідно до таких аспектів свободи негативні права полягають у праві індивіда на захист від якогось втручання, у тому числі й державного, у здійсненні громадянських прав і політичних прав.

Правовий статус особи в нашій державі також базується і на конституційному принципі рівності, який є визначальним у системі принципів конституційно-правового статусу людини і громадянина. Він є

одним з фундаментальних принципів засад конституційного ладу, а його реалізація не припускає дискримінацію особи за якими-небудь ознаками.

Відповідно до ст. 24 Конституції України громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Але нині гостро постає проблема втілення на практиці зазначеного конституційного положення, що зумовлено значними розбіжностями між його закріпленням та політичними й соціально-економічними реаліями сьогодення. Наразі на сучасному етапі державотворення відбуваються кардинальні перетворення, а реалізація конституційного принципу рівності особи є однією з найважливіших проблем держави й суспільства, що знаходяться на трансформаційному етапі розвитку. [3; с. 46]

Проаналізувавши принципи свободи і рівності бачимо, що існує така проблема: хоча права і свободи особи, а також гарантії реалізації і захисту цих прав і свобод, закріплені в Конституції, сучасне становище в сфері прав і свобод людини і громадянина свідчить про те, що гарантованість практичної реалізації, охорони і захисту прав і свобод особи ще перебуває на досить низькому рівні. Насамперед це стосується деяких соціально-економічних прав і свобод людини, закріплених і гарантованих чинною Конституцією. Поки що фактично вони носять більше декларативний, ніж реальний характер, в більшій мірі проголошені, ніж гарантовані. Механізм здійснення та захисту цих і деяких інших прав і свобод з тих чи інших причин іноді реалізується дуже повільно або навіть гальмується.

Список використаних джерел:

1. Правознавство: Підручник / За ред. В. В. Копейчикова А. М. Колодія. — К: Юрінком Інтер, 2004. - 752 с.

2. Див. ст. 23 Конституції України. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року / Відомості Верховної Ради України від 23.07.1996 - 1996 р., № 30, стаття 141.

3. Полховська І.К. Конституційний принцип рівності людини і громадянина в Україні: дис. канд. юрид. наук: 12.00.02 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. — Х., 2006. — 191арк.

ЗМІСТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ГРОМАДЯН УКРАЇНИ НА СВОБОДУ ОБ'ЄДНАННЯ У ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ

Ситник Юлія Миколаївна, викладач кафедри конституційного та міжнародного права НАВС

1. Проблема змісту забезпечення конституційного права на свободу об'єднання у політичні партії має важливе теоретичне і практичне значення. Дослідженням змісту забезпечення конституційних прав і свобод, включаючи і право на свободу об'єднання у політичні партії приділяли увагу багато вчених, але окремо зміст забезпечення міжнародними форумами, українською державою і громадянським суспільством конституційного права на свободу об'єднання у політичні партії в Україні ще ніким не досліджувалося.

2. На нашу думку, забезпечення конституційного права громадян України на свободу об'єднання у політичні партії – це закріплена нормами міжнародного і внутрішнього національного права діяльність міжнародних і внутрішніх українських структур держави і громадянського суспільства, що спрямована на створення сприятливих умов, охорону та захист і поновлення названого конституційного права громадян України.

3. Виділяють такі умови для реалізації конституційного права громадян України на свободу об'єднання у політичні партії: а) матеріальні (наявність відповідного середовища і матеріальної основи, соціально орієнтована ринкова економіка, економічна стабільність, подолання крайньої поляризації населення за прибутками, матеріальне благополуччя людей, а також ресурсна, фінансова й технологічна незалежність національної